

ส่วนที่ 1

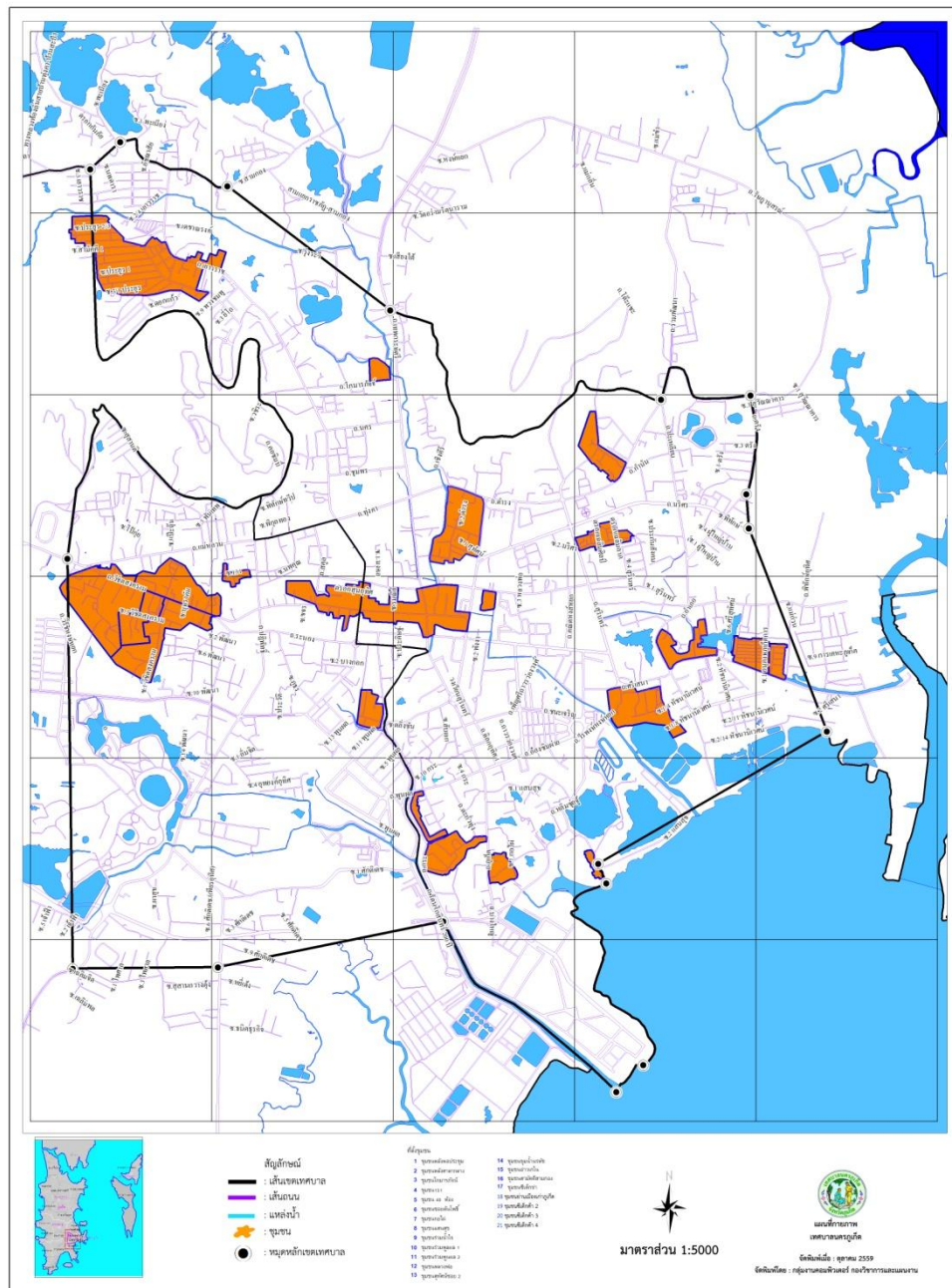
สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

1. ด้านกายภาพ

1.1 ที่ตั้ง

เทศบาลนครภูเก็ต มีพื้นที่รับผิดชอบ รวม 12.562 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 7,851.25 ไร่ จัดตั้งขึ้นครั้งแรกเป็นเทศบาลเมือง เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2478 มีที่ตั้งและอาณาเขต ดังนี้

- ทิศเหนือและทิศตะวันออกจดตำบลรัชฎา
- ทิศใต้และทิศตะวันตกจดตำบลวิชิต ดังแสดงในรูป



1.2 ลักษณะภูมิประเทศ

ภูมิประเทศในเขตเทศบาลนครภูเก็ตส่วนใหญ่เป็นที่ลุ่ม ทิศตะวันออกติดชายทะเล ด้านทิศเหนือมีเนินเขาสองลูก คือ เขาไร่และเขาโต๊ะแซะ มีคลองบางใหญ่จากอำเภอกะทู้ไหลผ่านตัวเมืองออกสู่ทะเลในเขตเทศบาลนครภูเก็ตซึ่งเป็นเมืองเก่าพื้นที่ส่วนใหญ่จะเป็นบริเวณที่มีประชากรหนาแน่น เป็นย่านธุรกิจการค้า โรงแรม และสถานบันเทิงต่างๆ ประมาณร้อยละ 90 ของถนนบริเวณศูนย์กลางเมืองจะมีร้านค้าตั้งอยู่สองข้างทาง และถนนในเขตเทศบาลส่วนใหญ่ค่อนข้างเล็กและแคบ ไม่สามารถขยายออกไปได้

1.3 ลักษณะภูมิอากาศ

ภูมิอากาศร้อนชื้นแบบเขตร้อนชื้นอยู่ในเขตอิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ตลอดปี มี 2 ฤดู คือ ฤดูฝนเริ่มตั้งแต่เดือนเมษายน ถึงเดือนพฤศจิกายน และฤดูร้อนตั้งแต่เดือนธันวาคม ถึงเดือนมีนาคม

1.4 ลักษณะของดิน

ทรัพยากรดินและการใช้ที่ดินของเทศบาลนครภูเก็ต ในพื้นที่ธุรกิจและอยู่อาศัยเป็นที่ราบลาดจากเหนือลงใต้มีเนินเขาไร่และเขาโต๊ะแซะชนาบบางส่วนกลางเมืองเป็นพื้นที่เสี่ยงต่อการละลายของดินและน้ำท่วมในเมืองได้ ในบริเวณถนนเยาวราช ถนนเทพกระษัตรี ถนนดำรง ถนนแม่หลวน และถนนอำเภอ ส่วนพื้นที่ราบต่ำบริเวณสะพานหิน และชุมชนสะพานร่วม เป็นพื้นที่เสี่ยงต่อกภัยคลื่นยักษ์สึนามิ

1.5 ลักษณะของแหล่งน้ำ

1.5.1 คลอง คลองบางใหญ่เป็นคลองที่มีความยาว 20 กิโลเมตร อยู่ในเขตเทศบาล 8 กิโลเมตร และมีคลองแยกลงสู่อ่าวภูเก็ต ผ่านชุมชนการเคหะและลงสู่คลองท่าจีน ส่วนด้านทิศตะวันตกมีคลองท่าแครองรับน้ำจากถนนเจ้าฟ้าลงสู่คลองบางใหญ่บริเวณวิทยาลัยสารพัดช่างและยังมีคลองแช่แรดซึ่งเป็นคลองขนาดเล็ก

1.5.2 ชุมน้ำสาธารณะประโยชน์ ในเขตเทศบาลนครภูเก็ต มีจำนวน 6 ชุม ดังนี้ คือ

1. ชุมน้ำสาธารณะไม้ปล้อง
2. ชุมน้ำสาธารณะถนนกระ
3. ชุมน้ำสาธารณะซอยพะเนียง
4. ชุมน้ำสาธารณะซอยจันอัสวสุข
5. ชุมน้ำสาธารณะซอยกอไผ่
6. ชุมน้ำสาธารณะซอยแสนสุข

1.5.3 ลำราง มี 25 สาย มีความยาว 12,763 เมตร

1.5.4 ท่อระบายน้ำ มี 263 สาย มีความยาว 180,849 เมตร

1.6 ลักษณะของไม้และป่าไม้

ในเขตเทศบาลนครภูเก็ตไม่มีพื้นที่ป่าธรรมชาติ มีเฉพาะป่าซึ่งอยู่นอกเขตบริเวณเขาไร่ เขาโต๊ะแซะ มีต้นไม้ขนาดใหญ่อยู่ในสวนสาธารณะและที่ดินเอกชน

2. ด้านการเมืองการปกครอง

2.1 เขตการปกครอง

เทศบาลนครภูเก็ตมีเขตการปกครอง 2 ตำบล ประกอบด้วย

ตำบลตลาดเหนือ มีพื้นที่ 4 ตารางกิโลเมตร มีชุมชน 6 ชุมชน

ตำบลตลาดใหญ่ มีพื้นที่ 8.562 ตารางกิโลเมตร มีชุมชน 15 ชุมชน

2.2 การเลือกตั้ง

องค์การเทศบาลนครภูเก็ต ประกอบด้วย

(1) สภาเทศบาล ทำหน้าที่นิติบัญญัติ และควบคุมฝ่ายบริหารประกอบด้วยสมาชิกสภาเทศบาล ซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น จำนวน 24 คน อยู่ในตำแหน่งคราวละ 4 ปี สภาเทศบาลมีประธานสภาคนหนึ่ง และรองประธานสภาคนหนึ่ง ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจากสมาชิกสภาเทศบาลตามมติของสภาเทศบาล

(2) นายกเทศมนตรี ทำหน้าที่บริหารราชการของเทศบาลให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ เทศบัญญัติ และนโยบาย ซึ่งนายกเทศมนตรีมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และรองนายกเทศมนตรี จำนวน 4 คน เลขานุการนายกเทศมนตรี 2 คน และยังมีที่ปรึกษานายกเทศมนตรีอีก 2 คน ซึ่งมาจากการแต่งตั้งจากนายกเทศมนตรี

ทั้งนี้ มีปลัดเทศบาล เป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานเทศบาล และลูกจ้างเทศบาล รองจากนายกเทศมนตรี และรับผิดชอบควบคุมดูแลราชการประจำของเทศบาลให้เป็นไปตามนโยบาย

3. ประชากร

3.1 ข้อมูลเกี่ยวกับประชากร

- จำนวนประชากรและบ้านเรือนในเขตเทศบาลนครภูเก็ต ข้อมูล ณ เดือน กันยายน 2559
 - จำนวนบ้านเรือนทั้งหมดในเขตพื้นที่รับผิดชอบ 26,118 หลังคาเรือน
 - จำนวนประชากรทั้งหมด 79,086 คน (รวมทั้งบุคคลที่ไม่ได้สัญชาติไทยด้วย) แบ่งเป็น
 - ชาย 36,580 คน หญิง 42,506 คน
 - ความหนาแน่นของประชากร 6,296 คน/ตารางกิโลเมตร
- จำนวนประชากรต่างด้าวที่จดทะเบียนในเขตเทศบาลนครภูเก็ต ประมาณ 8,289 คน

จำนวนสถิติข้อมูลทะเบียนราษฎร เทศบาลนครภูเก็ต (พ.ศ.2557 - 2559)

ข้อมูลทะเบียนราษฎร	พ.ศ. 2557			พ.ศ. 2558			พ.ศ. 2559		
	ตลาดใหญ่	ตลาดเหนือ	รวม	ตลาดเหนือ	ตลาดเหนือ	รวม	ตลาดใหญ่	ตลาดเหนือ	รวม
จำนวนประชากร									
ชาย	25,675	10,213	35,888	26,194	10,157	36,351	26,436	10,144	36,580
หญิง	29,457	12,265	41,722	29,905	12,165	42,070	30,284	12,222	42,506
รวม	55,123	22,478	77,610	56,099	22,322	78,421	56,720	22,366	79,086
การเกิด									
ชาย	3,291	46	3,337	3,079	36	3,115	2,067	30	2,097
หญิง	3,050	47	3,097	2,872	43	2,915	1,999	34	2,033
รวม	6,341	93	6,434	5,951	79	6,030	4,066	64	4,130
การตาย									
ชาย	752	22	774	762	25	787	589	17	606
หญิง	502	19	521	497	27	524	393	25	418
รวม	1,254	41	1,295	1,259	52	1,311	982	42	1,024

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

ข้อมูล ทะเบียน ราษฎร	พ.ศ. 2557			พ.ศ. 2558			พ.ศ. 2559		
	ตลาด ใหญ่	ตลาด เหนือ	รวม	ตลาด เหนือ	ตลาด เหนือ	รวม	ตลาด ใหญ่	ตลาด เหนือ	รวม
ย้ายเข้า									
ชาย	1,680	662	2,342	1,727	719	2,446	1,315	564	1,879
หญิง	2,086	845	2,731	2,144	887	3,031	1,646	691	2,337
รวม	3,766	1,507	5,273	3,871	1,606	5,477	2,961	1,255	4,216
ย้ายออก									
ชาย	4,253	691	4,944	4,186	748	4,934	2,967	550	3,517
หญิง	4,621	916	5,537	4,500	969	5,469	3,186	625	3,811
รวม	8,874	1,607	10,481	8,686	1,717	10,403	6,153	1,175	7,328
จำนวนบ้าน	15,400	9,821	25,221	15,621	10,090	25,711	15,665	10,453	26,118
จำนวน ครอบครัว	6,515	3,288	9,803	6,605	3,330	9,335	6,603	3,355	9,958
จำนวนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง									
ชาย	14,373	6,579	20,952	14,517	6,660	21,177	14,655	6,658	21,313
หญิง	18,720	8,791	27,511	18,811	8,755	27,566	19,016	8,824	27,840
รวม	33,093	15,370	48,463	33,320	15,415	48,743	33,671	15,482	49,153

3.2 ช่วงอายุและจำนวนประชากร

จำนวนประชากร แยกตามช่วงอายุ (เฉพาะผู้มีสัญชาติไทย)

ข้อมูลทะเบียนราษฎร	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559
วัยเด็ก (ทารก – 6 ปี)	6,762	6,614	7,888
เด็กโต (7 – 12 ปี)	13,970	13,658	9,019
วัยรุ่น (13 – 17 ปี)	11,914	12,085	7,380
ผู้ใหญ่ (18 – 60 ปี)	33,395	33,218	41,284
คนชรา (มากกว่า 60 ปี ขึ้นไป)	7,692	7,993	8,172
รวมทั้งสิ้น	73,733	73,568	73,743

4. สภาพทางสังคม

4.1 การศึกษา

เทศบาลนครภูเก็ตมีโรงเรียนในสังกัดจำนวน 7 โรงเรียน

1. โรงเรียนเทศบาลวัดจรังสรรค์ (ท.1)
2. โรงเรียนเทศบาลบ้านบางเหนียว (ท.2)
3. โรงเรียนเทศบาลปลูกปัญญา ในพระอุปถัมภ์ฯ (ท.3)
4. โรงเรียนเทศบาลบ้านสามกอง (ขุนวิเศษนุกุลกิจอุทิศ) (ท.4)
5. โรงเรียนเทศบาลเมืองภูเก็ต (ท.5)
6. โรงเรียนอนุบาลเทศบาลนครภูเก็ต (ท.6)
7. โรงเรียนเทศบาลพิบูลสวัสดี (ท.7)

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลนครภูเก็ต จำนวน 4 แห่ง

1. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลนครภูเก็ต 1
2. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลนครภูเก็ต 2
3. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลนครภูเก็ต 3 (วัดเจริญสมณกิจ)
4. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลนครภูเก็ต 4 (มัสยิดอัลมาดีนะห์)

■ นักเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 312 คน

■ จำนวนนักเรียน ระดับอนุบาล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครภูเก็ต
ปีการศึกษา 2559

จำนวนนักเรียนโรงเรียนเทศบาลวัดขจรรังสรรค์ (ท.1)	82	คน
จำนวนนักเรียนโรงเรียนเทศบาลบ้านบางเหนียว (ท.2)	-	คน
จำนวนนักเรียนโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญา (ท.3)	335	คน
จำนวนนักเรียนโรงเรียนเทศบาลบ้านสามกอง (ท.4)	237	คน
จำนวนนักเรียนโรงเรียนเทศบาลเมืองภูเก็ต (ท.5)	156	คน
จำนวนนักเรียนโรงเรียนอนุบาลเทศบาลนครภูเก็ต (ท.6)	433	คน
จำนวนนักเรียนโรงเรียนเทศบาลพิบูลสวัสดี (ท.7)	128	คน
รวมทั้งสิ้น	1,371	คน

■ จำนวนนักเรียน ระดับประถมศึกษา โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครภูเก็ต
ปีการศึกษา 2559

จำนวนนักเรียนโรงเรียนเทศบาลวัดขจรรังสรรค์ (ท.1)	209	คน
จำนวนนักเรียนโรงเรียนเทศบาลบ้านบางเหนียว (ท.2)	1,523	คน
จำนวนนักเรียนโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญา (ท.3)	1,801	คน
จำนวนนักเรียนโรงเรียนเทศบาลบ้านสามกอง (ท.4)	762	คน
จำนวนนักเรียนโรงเรียนเทศบาลเมืองภูเก็ต (ท.5)	1,030	คน
จำนวนนักเรียนโรงเรียนเทศบาลพิบูลสวัสดี (ท.7)	595	คน
รวมทั้งสิ้น	5,920	คน

■ จำนวนนักเรียน/ห้องเรียน ระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครภูเก็ต
ปีการศึกษา 2559

จำนวนนักเรียนโรงเรียนเทศบาลวัดขจรรังสรรค์ (ท.1)	206	คน
จำนวนนักเรียนโรงเรียนเทศบาลบ้านบางเหนียว (ท.2)	389	คน
จำนวนนักเรียนโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญา (ท.3)	850	คน
จำนวนนักเรียนโรงเรียนเทศบาลบ้านสามกอง (ท.4)	341	คน
จำนวนนักเรียนโรงเรียนเทศบาลเมืองภูเก็ต (ท.5)	446	คน
จำนวนนักเรียนโรงเรียนเทศบาลพิบูลสวัสดี (ท.7)	-	คน
รวมทั้งสิ้น	2,232	คน

■ อัตราากำลังครู โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครภูเก็ตปีการศึกษา 2559

พนักงานครู	430	คน
ลูกจ้างประจำ	8	คน
ลูกจ้างชั่วคราว (เทศบาล)	56	คน
ลูกจ้างชั่วคราว (เงินบำรุงการศึกษา)	56	คน
ลูกจ้างชั่วคราว (เงินอุดหนุน)	29	คน
รวมทั้งสิ้น	592	คน

ข้อมูล ณ วันที่ 19 กันยายน 2559 ที่มา : สำนักงานการศึกษา

การจัดระบบการศึกษา

(1) การจัดการศึกษาในระบบ

จัดกระบวนการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้หลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด นอกจากนี้ยังจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยชาวต่างชาติซึ่งเป็นเจ้าของภาษาโดยตรง และยังมีการจัดการเรียนการสอนภาษาที่สามตามความสนใจของนักเรียน เช่น ภาษาจีน เป็นต้น จัดการเรียนการสอนทั้งภายในโรงเรียนและที่ศูนย์พัฒนาทักษะและการเรียนรู้ (ICT) ซึ่งมีการส่งเสริมให้เด็ก เยาวชนและประชาชนทั่วไปในจังหวัด ได้แสวงหาความรู้จากแหล่งความรู้ที่ทันสมัย และรู้จักใช้เทคโนโลยีอย่างชาญฉลาด โดยสามารถสร้างทางเลือกให้กับตนเองได้

การจัดการศึกษาในระบบนั้น มีการประเมินตนเอง ทั้งด้านปัจจัย กระบวนการ และผู้เรียน ทั้งนี้เพื่อพัฒนาให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ

(2) การจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน

จัดการศึกษาให้แก่กลุ่มผู้ด้อยโอกาสเพื่อให้สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมตามอัตภาพ ด้วยการส่งเสริมความรู้ด้านอาชีพระยะสั้น การฝึกอบรมภาคฤดูร้อนหลักสูตรต่างๆ เช่น การตัดเย็บเสื้อผ้า การจัดสวน ถาด การทำผ้าบาติก การทำอาหาร เป็นต้น เพื่อเพิ่มพูนรายได้ให้กับครอบครัวได้

นอกจากนี้ ยังมีการปรับปรุงห้องสมุดประชาชนให้ทันสมัย โดยปรับปรุงระบบต่างๆ ให้ง่ายต่อการเข้าไปใช้บริการของประชาชนเพื่อเป็นแหล่งความรู้ที่สามารถศึกษาได้ตามอัธยาศัยแก่ทุกกลุ่มคน

(3) การจัดการศึกษาตามอัธยาศัย

- การส่งเสริมกิจกรรมเด็ก เยาวชน กีฬา และนันทนาการ

เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมด้านสุขภาพอนามัยด้านกีฬาทุกประเภท นอกจากส่งเสริมให้ทุกคนในท้องถิ่นมีสุขภาพอนามัยที่แข็งแรง รักการออกกำลังกายแล้ว ยังส่งเสริมสนับสนุนให้เด็ก และเยาวชนได้ก้าวสู่ความเป็นเลิศในทางด้านกีฬา โดยการให้โอกาสแสดงความสามารถ เพื่อรับการคัดเลือกและเก็บตัวฝึกซ้อมเพื่อเข้าแข่งขันกีฬาในระดับต่างๆ และภายในโรงเรียนสังกัดเทศบาล

นอกจากนี้ ยังส่งเสริมด้านดนตรี เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกพัฒนาจิตให้เป็นคนมีจิตใจละเอียดอ่อน มีสุนทรียในภาวะทางความคิด โดยเทศบาลจัดให้โรงเรียนมีวงมโหรีเดี่ยว วงโยธวาทิตและดนตรีไทย เพื่อให้ นักเรียนเลือกเรียนตามความสนใจ โดยวางมาตรฐานขั้นต่ำไว้ว่า นักเรียนที่จบไปจากโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครภูเก็ตสามารถเล่นดนตรีได้อย่างน้อยคนละ 1 ชิ้น

- การส่งเสริมงานศาสนา ประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรม

เทศบาลนครภูเก็ต ส่งเสริมให้คนในท้องถิ่นเห็นคุณค่าของประเพณีและวัฒนธรรม อันดงาม โดยการ จัดให้มีงานประเพณีในโอกาสต่างๆ เช่น ประเพณีตักบาตร วันขึ้นปีใหม่วันสงกรานต์ วันเข้าพรรษา วันลอยกระทง วันสำคัญอันเกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์ หรือประเพณีที่เกี่ยวข้องกับคนในท้องถิ่น เช่น การ ถือน้ำพิพัฒน์สัตยา วันไหว้พระจันทร์ วันไหว้เทวดา เป็นต้น

นอกจากนี้ ยังฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมดั้งเดิมให้ชาวภูเก็ตเห็นคุณค่าและอนุรักษ์ไว้ เพื่อสืบสานต่อไปยังชนรุ่นหลัง เช่น สนับสนุนวัฒนธรรมการแต่งกายของสตรีพื้นเมืองภูเก็ต สนับสนุนกิจกรรมการจัดงานย้อนอดีตเมืองภูเก็ต เพื่ออนุรักษ์สถาปัตยกรรมอาคารรูปแบบชิโน-โปรตุกีสของชาวภูเก็ตดั้งเดิม ตลอดจนส่งเสริม ความเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อให้สถานศึกษานำไปบูรณาการจัดการเรียนการสอน ในสถานศึกษา

ด้านสาธารณสุข

1) ข้อมูลพื้นฐานด้านสาธารณสุข

สถานพยาบาลที่ให้บริการด้านสุขภาพในเขตเทศบาลนครภูเก็ต มีโรงพยาบาล 3 แห่ง เป็น โรงพยาบาลของรัฐ 2 แห่ง คือ โรงพยาบาลวชิระภูเก็ตและโรงพยาบาลองค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต โรงพยาบาลเอกชน 1 แห่ง คือ โรงพยาบาลกรุงเทพภูเก็ต และมีศูนย์บริการสาธารณสุขซึ่งอยู่ในความ รับผิดชอบของเทศบาลนครภูเก็ตอีก 3 ศูนย์ คือ

ศูนย์บริการสาธารณสุข 1 เทศบาลนครภูเก็ต ตั้งอยู่ที่บริเวณถนนกลาง ตรงข้ามสวน 72 พรรษา มหาราชนิ พ.ศ. 2547 (ก่อตั้งเมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2526) หมายเลขโทรศัพท์ 076-216929-30 โทรสาร 076-223940 E-mail : Phuket_h1 @ hotmail.com

ศูนย์บริการสาธารณสุข 2 เทศบาลนครภูเก็ต ตั้งอยู่ที่บริเวณถนนอนุภาชภูเก็ตการ (ก่อตั้งเมื่อวันที่ 26 มกราคม 2538) หมายเลขโทรศัพท์ 076-216932 E-mail : Phuket_h2 @hotmail.com

ศูนย์บริการสาธารณสุข 3 เทศบาลนครภูเก็ต ตั้งอยู่ที่บริเวณถนนกระ หลังสถานีดับเพลิง (ก่อตั้งเมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2541) หมายเลขโทรศัพท์ 076-354501 E-mail : Phuket_h3 @ hotmail.com

1.1) ประชากรในเขตพื้นที่รับผิดชอบ

ศูนย์บริการ สาธารณสุข เทศบาล นครภูเก็ต	รูปแบบ	จำนวน ประชากร ทั้งหมด (คน)	จำนวน บ้าน ทั้งหมด (หลัง)	เฉพาะประชากรในชุมชนแออัด			จำนวน นักเรียน สังกัดเทศบาล ใน 7 โรงเรียน (คน)	จำนวน นักเรียน ในศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก 4 แห่ง (คน)
				จำนวน ชุมชน แออัด (ชุมชน)	จำนวน บ้าน (หลัง)	จำนวน ประชากร (คน)		
ศูนย์ 1	ศูนย์ สุขภาพ ชุมชน	15,755	4,438	16	2,565	7,940	9,510	301
ศูนย์ 2								
ศูนย์ 3								

ที่มา : สรุปรายงานประจำปีงบประมาณ 2558 กองการแพทย์ เทศบาลนครภูเก็ต (ณ 1 มิ.ย. 2558)

2) อัตราการเข้าถึงการแพทย์และสาธารณสุข

ในปีงบประมาณ 2559 (ณ 1 ต.ค. 2558) บุคลากรด้านสุขภาพของกองการแพทย์เทศบาลนครภูเก็ต ประกอบด้วยแพทย์ 1 คน ทันตแพทย์ 2 คน พยาบาลเวชปฏิบัติ 5 คน พยาบาลวิชาชีพ 6 คน นักวิชาการส่งเสริมสุขภาพ 2 คน เจ้าหน้าที่สาธารณสุขอื่น 2 คน และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน 242 คน

การให้บริการด้านสาธารณสุข ของศูนย์บริการสาธารณสุข เทศบาลนครภูเก็ตทั้ง 3 แห่ง มีการผสมผสานด้านการส่งเสริมสุขภาพ ควบคุมป้องกันโรค รักษาพยาบาลและฟื้นฟูสภาพเน้นหลักการ “ดูแลตนเอง”(Self Care) ภายใต้อาณัติ “กองการแพทย์ เทศบาลนครภูเก็ต เป็นศูนย์สุขภาพชุมชน ทุกคนเต็มใจให้บริการทีมงานมีความสุข ”

วิสัยทัศน์ “เด่นสร้างสุขภาพ เลิศด้านบริการ เยี่ยมประสานเครือข่าย”

พันธกิจ

1. ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพตนเอง ครอบครัว และชุมชน
2. พัฒนาระบบบริการสุขภาพให้ครอบคลุมทั้งร่างกาย จิตใจ สังคม และจิตวิญญาณ
3. ขยายและพัฒนาศักยภาพเครือข่ายสุขภาพภาคประชาชนให้เข้มแข็ง โดยหลักการมีส่วนร่วม

กลยุทธ์ “สร้างสุขภาพ” นำการ “ซ่อมสุขภาพ”

โดยมีการให้บริการรักษาโรคทั่วไปและคลินิกเฉพาะโรคได้แก่ คลินิกผิวหนัง คลินิกความดันโลหิตสูง คลินิกเบาหวาน คลินิกนวดแผนไทย (เฉพาะศูนย์ฯ 1) คลินิกทันตกรรม (เฉพาะศูนย์ฯ 1) และคลินิกตรวจมะเร็งปากมดลูก (เฉพาะศูนย์ฯ1) คลินิกวางแผนครอบครัว คลินิกสุขภาพเด็กดี คลินิกรับฝากครรภ์ (เฉพาะศูนย์ฯ 2, ศูนย์ฯ 3) ฟิตเนส (เฉพาะศูนย์ฯ 3)

ศูนย์ฯ 1 ให้บริการการรักษาพยาบาลในสำนักงานช่วงเช้า ส่วนช่วงบ่ายให้บริการในงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ซึ่งเป็นการให้บริการสุขภาพเชิงรุกแก่นักเรียนในสังกัดเทศบาลนครภูเก็ต 7 โรงเรียน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 4 ศูนย์ รวม 9,811 คน และปฏิบัติงานในชุมชนย่านการค้าเมืองเก่า

ศูนย์ฯ 2 ให้บริการรักษาพยาบาลในสำนักงานช่วงบ่าย โดยช่วงเช้าเจ้าหน้าที่จะออกปฏิบัติงานในชุมชนที่อยู่ในเขตรับผิดชอบของศูนย์สุขภาพชุมชนของเทศบาลนครภูเก็ต

ศูนย์ฯ 3 ให้บริการในสำนักงานช่วงบ่าย ช่วงเช้าเจ้าหน้าที่จะออกปฏิบัติงานในชุมชนที่อยู่ในพื้นที่ความรับผิดชอบ และให้บริการเครื่องออกกำลังกายในช่วงเช้า

3) กองทุนหลักประกันสุขภาพเทศบาลนครภูเก็ต

เทศบาลนครภูเก็ต โดยนายกเทศมนตรีนครภูเก็ต นางสาวสมใจ สุวรรณศุภพนา ได้ลงนามในบันทึกข้อตกลงกับสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) เขตสุราษฎร์ธานีจัดตั้งกองทุนหลักประกันสุขภาพเทศบาลนครภูเก็ต ตั้งแต่วันที่ 7 พฤศจิกายน 2551 เป็นต้นมา โดยกองทุนหลักประกันสุขภาพมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค และฟื้นฟูสมรรถภาพให้แก่ประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการสาธารณสุขได้ทั่วถึงและมากขึ้น สนับสนุนให้ประชาชนได้แสดงบทบาทในการพึ่งตนเองด้านสุขภาพ และส่งเสริมให้บุคลากรด้านสาธารณสุขในพื้นที่ได้แสดงบทบาทในการสนับสนุนประชาชนในการดูแลสุขภาพตนเอง ทั้งนี้ยังส่งเสริมให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเกิดการตระหนักรู้ต่อการปรับเปลี่ยนสุขภาพของประชาชน สามารถดูแลสุขภาพได้ด้วยตนเอง และสร้างกลไกในสังคมที่จะต้องเข้ามาร่วมกันแก้ปัญหาต่างๆที่มีผลต่อสุขภาพให้ลุล่วง โดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน และองค์กรภาคีต่างๆในพื้นที่เข้ามามีบริหารจัดการระบบสุขภาพร่วมกันอย่างยั่งยืน

ผลการดำเนินงาน

ปีที่ งบประมาณ	งบเทศบาล	งบ สปสช.	รวม	โครงการ/กิจกรรมที่ขอรับสนับสนุน	
				จำนวน	งบประมาณ (บาท)
ปีที่ 1/2552	1,432,500 บาท (18.75 บาท/ หัวประชากร)	2,862,000 บาท (37.50 บาท/ หัวประชากร)	4,294,500 บาท	46	2,357,419 บาท (ร้อยละ 54.89)
ปีที่ 2/2553	1,539,200 บาท (20 บาท/ หัวประชากร)	3,845,960 บาท (40 บาท/ หัวประชากร)	5,768,940 บาท	67	5,010,190 บาท (ร้อยละ 86.45)
ปีที่ 3/2554	2,306,760 บาท (20 บาท/ หัวประชากร)	3,729,360 บาท (40 บาท/ หัวประชากร)	6,036,120 บาท	40	3,449,500 บาท (ร้อยละ 57.15)
ปีที่ 4/2555	1,524,400 บาท (20 บาท/ หัวประชากร)	3,707,640 บาท (40 บาท/ หัวประชากร)	5,232,040 บาท	93	5,734,780.34 บาท (ร้อยละ 109.61)
ปีที่ 5/2556	2,183,240 บาท (20 บาท/ หัวประชากร)	3,688,440 บาท (40 บาท/ หัวประชากร)	5,871,680 บาท	68	5,611,623.99 บาท (ร้อยละ 95.58)
ปีที่ 6/2557	1,844,220 บาท (20 บาท/ หัวประชากร)	4,214,070 บาท (40 บาท/ หัวประชากร)	6,058,290 บาท	89	7,815,925.09 บาท (ร้อยละ 129.34)
ปีที่ 7/2558	2,791,260 บาท (27 บาท/ หัวประชากร)	4,288,095 บาท (45 บาท/ หัวประชากร)	7,079,355	78	9,895,659.59 บาท (ร้อยละ 139.78)

4) ข้อมูลการให้บริการผู้ป่วย

สถิติการเจ็บป่วย

อันดับโรคที่พบบ่อยของผู้ป่วยที่มารับบริการในสำนักงานของศูนย์บริการสาธารณสุข 1,2,3

เทศบาลนครภูเก็ต ปีงบประมาณ 2558 (ไม่นับซ้ำคน)

ลำดับ	ปัญหาที่พบบ่อย	ขนาดของปัญหา	
		คน	ร้อยละ
1	โรคระบบไหลเวียนโลหิต	2,484	32.22
2	โรคติดเชื้อและปาราสิต	1,391	18.04
3	โรคเกี่ยวกับต่อมไร้ท่อโภชนาการและเมตาบอลิซึม	1,325	17.19
4	อาการแสดงและสิ่งผิดปกติพบได้จากการตรวจทางคลินิกและทางห้องปฏิบัติการที่ไม่สามารถจำแนกโรคในกลุ่มอื่นได้	710	9.21
5	โรคระบบหายใจ	577	7.45

สาเหตุการเจ็บป่วยประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ในปีงบประมาณ 2557 ที่มารับบริการรักษาพยาบาล แผนกผู้ป่วยนอกตามกลุ่มสาเหตุ 21 กลุ่มโรคของโรงพยาบาลรัฐ สถานีอนามัย และศูนย์บริการสาธารณสุข เทศบาลนครภูเก็ต อัตราป่วย 5 อันดับแรก ดังนี้

1. โรคระบบทางเดินหายใจ	129,708 คน (34,945.99 ต่อประชากรแสนคน)
2. โรคระบบไหลเวียนเลือด	103,973 คน (28,012.46 ต่อประชากรแสนคน)
3. โรคเกี่ยวกับต่อมไร้ท่อ โภชนาการและเมตาบอลิซึม	101,584 คน (27,368.81 ต่อประชากรแสนคน)
4. โรคระบบย่อยอาหาร โรคในช่องปาก	86,789 คน (23,385.43 ต่อประชากรแสนคน)
5. โรคระบบกล้ามเนื้อโครงร่าง	68,714 คน (18,512.96 ต่อประชากรแสนคน)

สาเหตุการตาย 5 อันดับแรก จังหวัดภูเก็ต ปี 2557 ได้แก่

1. โรคมะเร็ง	63.17 ต่อประชากรพันคน
2. ติดเชื้อในกระแสเลือด	31.98 ต่อประชากรพันคน
3. โรคหัวใจ	26.96 ต่อประชากรพันคน
4. อุบัติเหตุและการเป็นพิษ	18.76 ต่อประชากรพันคน
5. ปอดอักเสบและโรคอื่นๆปอด	17.71 ต่อประชากรพันคน

สาเหตุการป่วยด้วยโรคที่ต้องเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต 5 อันดับแรก ปี 2557 ได้แก่

1. อุจจาระร่วง	10,378 คน	(2,796.05 ต่อแสนประชากร)
2. ไข้ไม่ทราบสาเหตุ	10,378 คน	(885.85 ต่อแสนประชากร)
3. โรคตาแดง	10,378 คน	(547.19 ต่อแสนประชากร)
4. ไข้หวัดใหญ่	10,378 คน	(295.05 ต่อแสนประชากร)
5. ปอดบวม	10,378 คน	(209.05 ต่อแสนประชากร)

ที่มา : เอกสารสรุปผลการดำเนินงานตามนโยบายกระทรวงสาธารณสุข ปีงบประมาณ 2558 (ณ มิ.ย. 2558)

4.3 อาชญากรรม

สถิติอาชญากรรมในเขตอำเภอเมือง

- ปี 2554 จำนวน 3,403 คน
- ปี 2555 จำนวน 3,315 คน
- ปี 2556 จำนวน 3,208 คน (ลดลง ร้อยละ 3.20)
- ปี 2557 จำนวน 3,377 คน (เพิ่มขึ้น ร้อยละ 5.26)
- ปี 2558 จำนวน 3,149 คน (ลดลง ร้อยละ 6.75)
- ปี 2559 จำนวน 2,997 คน (ลดลง ร้อยละ 4.82)

4.4 ยาเสพติด

ปัญหาเสพติดในพื้นที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง มีคดีเพิ่มขึ้น มีจำนวนผู้ต้องหาเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะ ยาบ้า กัญชาแห้ง ตัวยาในกลุ่ม Club Drug (เอ็กตาซี ไอซ์ คีตามีน โคเคน วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท) เนื่องจากเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญและมีแรงงานจากต่างพื้นที่ สถิติการจับกุมคดียาเสพติด (ทุกข้อหา) ในพื้นที่จังหวัดภูเก็ตมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นโดยเฉพาะในเขตพื้นที่อำเภอเมืองภูเก็ต ซึ่งมีจำนวนคดีที่สูงสุดเมื่อเทียบกับพื้นที่อำเภออื่นๆในเขตจังหวัดภาคใต้ตอนบน

สภาพปัญหาและแนวโน้ม

- การค้าและแพร่ระบาดของยาเสพติดเพิ่มสูงขึ้น ทั้งปริมาณคดี ของกลาง
- กลุ่มยาเสพติดที่ใช้เพื่อความบันเทิง (Club Drugs) โดยเฉพาะไอซ์และเอ็กตาซี มีการค้าและแพร่ระบาดเพิ่มขึ้นในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว
- กระทั่งมีแนวโน้มแพร่ระบาดสูงขึ้นโดยผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมีอายุน้อยลงทั้งกรณีค้า และเสพยาเสพติด
- ชาวต่างชาติเข้ามามีกระทำความผิดในพื้นที่โดยเฉพาะในแหล่งท่องเที่ยว
- ราคาเสพติดมีแนวโน้มสูงขึ้น

4.5 การสังคมสงเคราะห์

เทศบาลนครภูเก็ต มีภาระหน้าที่ด้านการสังคมสงเคราะห์แก่ประชาชนผู้ประสบปัญหาความเดือดร้อน ไร้ที่พึ่งและด้อยโอกาสทุกกลุ่มทุกวัย รวมถึงการให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติหรือสาธารณภัยต่างๆ การให้การสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เบี้ยความพิการ เบี้ยยังชีพผู้ป่วยเอดส์ อีกทั้งดำเนินการให้คำปรึกษา คำแนะนำ องค์กรความรู้ และบริการให้ความช่วยเหลือ การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าในด้านการสังคมสงเคราะห์อย่างถูกต้องและเหมาะสมตามหลักการสังคมสงเคราะห์ เพื่อให้ผู้รับการสงเคราะห์มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นตามสมควรแก่อัตภาพและสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

การให้การสังคมสงเคราะห์ที่ผ่านมาของเทศบาลนครภูเก็ต ได้แก่ การจ่ายเบี้ยยังชีพผู้พิการ การจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ การจ่ายเบี้ยยังชีพผู้ป่วยเอดส์ การลงพื้นที่เยี่ยมผู้ป่วยติดเตียง การจัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือสังคม การสงเคราะห์ประชาชนผู้ประสบปัญหาความเดือดร้อนและผู้ด้อยโอกาส การประสานขอรับงบประมาณซ่อมแซมที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม เป็นต้น

5. ระบบบริการพื้นฐาน

5.1 การคมนาคมขนส่ง

ถนน

ภายในเขตเทศบาลนครภูเก็ต มีถนน 119 สาย เป็นถนนลาดยาง 108 สาย ถนนคอนกรีต 11 สาย มีสะพาน 30 แห่ง สะพานลอยคนข้าม 3 แห่ง

การจัดการขนส่งมวลชน

จังหวัดภูเก็ต มีเส้นทางคมนาคมติดต่อกับจังหวัดต่างๆได้สะดวกทั้ง 3 ทาง ได้แก่ ทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ ถนนหมายเลข 402 เป็นถนนสายหลักผ่านสะพานท้าวเทพกระษัตรี และสะพานสารสิน อำเภอถลาง เข้าสู่ตัวเมืองภูเก็ต สำหรับในเขตเมือง มีบริการรถโดยสารขนาดเล็ก รถตุ๊กๆ รถมอเตอร์ไซด์รับจ้างเป็นจำนวนมาก จากบริเวณศูนย์กลางเมืองภูเก็ตไปยังชุมชน และสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆภายในจังหวัด นอกจากนี้ยังมีบริการรถโดยสารตู้ ประจำทาง ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของเทศบาลนครภูเก็ต จำนวน 1 สถานี

5.2 การไฟฟ้า

การบริการด้านไฟฟ้าและแสงสว่างในเขตเทศบาลนครภูเก็ตเป็นภาระหน้าที่ของเทศบาลนครภูเก็ต ครอบคลุมพื้นที่ 12.562 ตารางกิโลเมตร มีโคมที่อยู่ในความรับผิดชอบมากกว่า 5,000 โคม และเทศบาลมีเป้าหมายที่จะเปลี่ยนโคมไฟสาธารณะ แบบเดิม ซึ่งมีหลากหลายชนิด เช่น โคมแสงจันทร์ โคมโซเดียม โคมฟลูออเรสเซนต์ ฯลฯ เป็นโคมหลอดชนิด LED 100% ภายในปี 2564 เพื่อเป็นการลดการใช้พลังงานและลดการปล่อยก๊าซคาร์บอน เข้าสู่ชั้นบรรยากาศ ซึ่งเป็นโครงการหนึ่งที่ลดภาวะโลกร้อน ซึ่งเทศบาลนครภูเก็ตได้เข้าร่วมโครงการเมืองคาร์บอนต่ำ

ส่วนไฟฟ้าสำหรับบ้านพักอาศัยและภาคธุรกิจ อุตสาหกรรม เป็นของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดภูเก็ต ซึ่งให้บริการครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมดในเขตเทศบาลนครภูเก็ต คิดเป็น 100%

นอกจากนี้เทศบาลนครภูเก็ตยังมีระบบไฟฟ้าที่ผลิตได้เองจากโรงงานเตาเผาขยะซึ่งมีกำลังการผลิตไม่ต่ำกว่า 9 เมกกะวัตต์ต่อวัน ซึ่งได้ส่งไปใช้ในระบบกำจัดขยะ และระบบบำบัดน้ำเสีย ซึ่งยังมีส่วนที่เหลือส่งขายให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอีกส่วนหนึ่งด้วย

5.3 การประปา

กองการประปาเทศบาลนครภูเก็ต ตั้งอยู่เลขที่ 11/1 ถนนดำรง ตำบลตลาดใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต ดำเนินการผลิตน้ำประปา เพื่อบริการแก่ประชาชนในเขตเทศบาลและพื้นที่ใกล้เคียง กิจกรรมประปาเป็นกิจการที่ให้บริการประชาชนในลักษณะ “เทศพาณิชย์” ซึ่งมีได้แสวงหากำไรแต่อย่างใด

อัตราการผลิต

แหล่งการผลิตน้ำประปา	กำลังการผลิตต่อชั่วโมง (ลบ.ม.)	กำลังผลิตต่อวัน (ลบ.ม.)
1. ระบบผลิตขุมน้ำเทศบาล	300	7,200
2. ระบบผลิตขุมน้ำสวนเฉลิมพระเกียรติฯ	150	3,600
3. ระบบผลิตถนนดำรง	1,260	30,240
รวมอัตราการผลิตทั้งสิ้น	1,710	41,040

แหล่งน้ำดิบที่ใช้ในการผลิตน้ำประปา

แหล่งน้ำดิบ	ปริมาณความจุ (ลบ.ม.)	เจ้าของแหล่งน้ำดิบ	หมายเหตุ
1. ขุมน้ำเทศบาล	500,000	เทศบาลนครภูเก็ต	
2. ขุมน้ำสวนเฉลิมพระเกียรติฯ 1,2	232,350	เทศบาลนครภูเก็ต	
3. ขุมน้ำหน้า ร.พ.วชิระภูเก็ต	50,232	บริษัท โอเย่เซีย จำกัด	
4. ขุมน้ำซอยพะเนียง	72,000	บริษัท โอเย่เซีย จำกัด	
5. อ่างเก็บน้ำบางวาด	10,200,000	โครงการชลประทานภูเก็ต	โควตาน้ำดิบจากอ่างเก็บน้ำบางวาด ได้รับอนุญาตให้ใช้เดือนละ 700,000 ลบ.ม.

รวมแหล่งน้ำดิบต้นทุนที่ใช้ในการผลิตน้ำประปา 1,554,582 ลบ.ม.

ข้อมูลผู้ใช้น้ำประปา ปี 2559

ผู้ใช้น้ำประปาภายในเขตเทศบาล	จำนวน	15,167	ราย
ผู้ใช้น้ำประปานอกเขตเทศบาล	จำนวน	2,777	ราย
รวมทั้งสิ้น	จำนวน	17,944	ราย

สถานะทางการเงิน ปีงบประมาณ 2555 – 2559

รายการ	ปีงบประมาณ				
	2555	2556	2557	2558	2559
รายรับตามงบประมาณ ทั้งสิ้น	90,312,660.32	101,472,884.28	120,283,222.25	131,982,945.21	133,400,415.57
รายจ่ายตามงบประมาณ ทั้งสิ้น	84,872,738.92	95,895,051.11	98,283,399.99	108,857,794.59	108,575,779.30
รายรับสูง (ต่ำ) กว่ารายจ่าย ตามงบประมาณ	5,439,921.40	5,577,833.17	21,999,822.26	23,125,150.62	24,824,636.27

อัตราน้ำประปา

เทศบาลนครภูเก็ตได้ตั้งราคาขายน้ำให้ผู้ใช้น้ำในอัตราก้าวหน้าตามระบบสากล โดยมีอัตราน้ำประปา ดังนี้

ช่วงการใช้น้ำ (ลบ.ม./เดือน)	อัตราน้ำประปา (บาท/ลบ.ม.)	
	ผู้ใช้น้ำในเขตเทศบาล	ผู้ใช้น้ำนอกเขตเทศบาล
1 – 10	6.70	10.00
11 – 20	6.90	11.00
21 – 30	9.50	14.50
31 – 50	11.50	16.70
51 – 80	13.50	18.00
81 – 100	15.50	18.70
101 – 300	17.50	19.50
301 – 1,000	19.50	20.50
1001 ขึ้นไป	21.50	21.50

ประเด็นปัญหา

1. ปัญหาแหล่งน้ำดิบที่ใช้ในการผลิตน้ำประปาไม่เพียงพอต่อความต้องการ

เนื่องจากปัจจุบันความต้องการใช้น้ำปริมาณเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ในขณะที่แหล่งน้ำมีอยู่อย่างจำกัดและแหล่งน้ำจำนวนมากกลับถูกทำลาย หรือทำให้สูญเสียไปอย่างไร้ประโยชน์จากการปนเปื้อนของสารพิษและน้ำเสียจากครัวเรือน นอกจากนี้ปัญหาความแห้งแล้งซึ่งเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องจากสภาวะแวดล้อมของโลกที่แปรเปลี่ยนไป ทำให้ปัญหาที่มีอยู่ทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น ปริมาณน้ำดิบในแหล่งน้ำลดลง ทำให้เกิดปัญหาการขาดแคลนนํ้าดิบ เพื่อนำไปผลิตเป็นน้ำประปาบริการประชาชนในเขตเทศบาลนครภูเก็ต และพื้นที่ใกล้เคียงบางส่วน เพื่อเป็นการลดความเสี่ยงของปริมาณน้ำดิบ เทศบาลนครภูเก็ตจึงจำเป็นต้องซื้อน้ำประปาจากการประปาส่วนภูมิภาคและเอกชน เพื่อให้มีปริมาณน้ำเพียงพอต่อความต้องการของประชาชน ทำให้

เทศบาลต้องรับภาระต้นทุนขายเพิ่มสูงขึ้น ส่งผลกระทบต่อบริการขั้นพื้นฐานที่จะต้องรองรับความต้องการของประชาชนและนักท่องเที่ยวในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยว ซึ่งมีความต้องการใช้น้ำเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี

2. ปัญหาขาดเงินทุนในการจัดซื้อแหล่งน้ำดิบ

เทศบาลนครภูเก็ตประสบปัญหาขาดเงินทุนในการจัดซื้อแหล่งน้ำดิบ เอกชนเจ้าของขุมน้ำดิบได้ทำการผลิตน้ำประปาและขายให้กับเทศบาล ทำให้ต้องรับภาระค่าใช้จ่ายน้ำประปาเพิ่มสูงขึ้น

แผนงานการแก้ปัญหาเรื่องน้ำดิบ

แผนงานระยะสั้น

- โครงการติดตั้งเครื่องสูบน้ำดิบ ขนาด 200 ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง บริเวณสวนเฉลิมพระเกียรติ ร.9

แผนงานระยะกลาง

- โครงการขุดลอกขุมน้ำหน้าโรงพยาบาลวชิระ ซอยรุ่งระวี เพื่อเพิ่มพื้นที่เก็บกักน้ำดิบ และแก้ปัญหาการขาดแคลนน้ำดิบในช่วงฤดูแล้ง (โดยโครงการชลประทานภูเก็ต เป็นผู้ดำเนินการ)

แผนงานระยะยาว

- เทศบาลนครภูเก็ต ได้ทำการว่าจ้างให้ศูนย์บริการวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ให้ทำการศึกษาสำรวจแนวท่อส่งน้ำดิบ จากอ่างเก็บน้ำคลองกะทะมายังสามแยกศาลเจ้าจ้อสู่งังนาคา ขนาด 600 มิลลิเมตร และจากสามแยกเจ้าจ้อสู่งังนาคา ถึงระบบผลิตสวนเฉลิมพระเกียรติฯ ขนาด 250 มิลลิเมตร
- เทศบาลนครภูเก็ต มีโครงการวางท่อส่งน้ำดิบจากสามแยกศาลเจ้าจ้อสู่งังนาคา ถึงระบบผลิตถนนดำรง ขนาด 600 มิลลิเมตร

(แหล่งที่มา ข้อมูล : กองการประปา เทศบาลนครภูเก็ต 30 กันยายน 2559)

5.4 โทรศัพท์

ภายในเขตเทศบาลนครภูเก็ตมีการให้บริการด้านโทรศัพท์ซึ่งดำเนินการโดย องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย

5.5 ไปรษณีย์หรือการสื่อสารหรือการขนส่งและวัสดุ ครุภัณฑ์

ภายในเขตเทศบาลนครภูเก็ต มีที่ทำการไปรษณีย์โทรเลข 2 แห่ง ดำเนินการโดยสำนักงานการสื่อสารไปรษณีย์ เขต 8 มีสถานวิทยุโทรทัศน์ส่วนภูมิภาค 1 สถานี คือ สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย จังหวัดภูเก็ต กรมประชาสัมพันธ์ ตั้งอยู่บนเขารัง อำเภอเมืองภูเก็ต แพร่ภาพออกอากาศทางช่อง 11 ซึ่งปัจจุบันได้เปลี่ยนเป็นช่อง NBT เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลในการพัฒนาสื่อมวลชนของรัฐให้มีคุณภาพ และมีภาพลักษณ์ที่ทันสมัยสอดคล้องกับความต้องการของสังคม นอกจากนี้ สามารถเปิดรับสัญญาณการถ่ายทอดโทรทัศน์ได้ชัดเจนทุกช่อง คือ ช่อง 3, 5, 7, 9 และ ไทย PBS ส่วนหนังสือพิมพ์ที่ผลิตในท้องถิ่น เช่น หนังสือพิมพ์เสียงใต้ ภูเก็ตโพสต์ เป็นต้น

6. ระบบเศรษฐกิจ

ในเขตพื้นที่เทศบาลนครภูเก็ต พื้นที่บริเวณใจกลางเมืองส่วนใหญ่เป็นศูนย์กลางพาณิชยกรรมและธุรกิจต่างๆส่วนพื้นที่ที่อยู่ต่อเนื่องจะเป็นบริเวณย่านที่อยู่อาศัยเดิม ลักษณะเศรษฐกิจของเทศบาลนครภูเก็ตมีดังนี้

พาณิชยกรรมและบริการ

- ร้านค้า (ตึกแถว) ในพื้นที่ 136 ร้านค้า
- ห้างสรรพสินค้า/ศูนย์การค้าในพื้นที่ 3 แห่ง
- สถานีบริการน้ำมันในพื้นที่ 6 ป้อม

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

- อุโมงค์ลอดในพื้นที่ 57 อุโมงค์
- ร้านเสริมสวย ในพื้นที่ 95 ร้าน
- โกดังเก็บของ ในพื้นที่ 20 โกดัง
- ตลาดสด ในพื้นที่ 3 แห่ง
- สถานที่สะสมอาหารประเภทของชำทั่วไป 66 แห่ง
- สถานที่สะสมอาหารประเภทร้านสะดวกซื้อ 48 แห่ง
- โรงแรม/ที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว ในพื้นที่ 47 แห่ง
- บ้านให้เช่า /หอพัก /ห้องเช่า/ ที่พักอาศัยเชิงพาณิชย์ในพื้นที่ 76 แห่ง
- สถานบันเทิง (บาร์เบียร์ ผับ คาราโอเกะ ออบอบนวด โรงมหรสพ) 102 แห่ง
- ร้านสปา / นวดแผนไทย ในพื้นที่ 83 แห่ง

สถานประกอบการด้านการบริการ

- ธนาคาร ในพื้นที่ 60 ธนาคาร
- สถานีขนส่ง ในพื้นที่ 1 สถานี
- ท่าเรือ ในพื้นที่ 1 ท่า

สถานประกอบการเทศพาณิชย์

- โรงฆ่าสัตว์ 1 แห่ง
- สถานธนาบาล 1 แห่ง
- สถานีย่อยประปา 3 แห่ง

การท่องเที่ยว

- เลในเมือง (สวนสาธารณะสะพานหิน)
- จุดชมวิวสวนสาธารณะเขารัง สถานที่ประดิษฐานพระยารัษฎานุประดิษฐ์มหิศรภักดี
- อนุสาวรีย์กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ สะพานหิน
- เขตพื้นที่อนุรักษ์สถาปัตยกรรมชิโน-โปรตุกีส ย่านการค้าเมืองเก่า บริเวณถนนถลาง ถนนกระบี่ ซอยรมณีย์ ถนนตีบูก ถนนพังงา ถนนสตูล ถนนรัชฎา ถนนเทพกระษัตรี ถนนเยาวราช ฯลฯ อาคารศาลากลางจังหวัดภูเก็ต ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลขหลังเก่า ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมจังหวัดภูเก็ต เป็นต้น
- ศาลเจ้าก๊วเทียนเก้ง ศาลเจ้าบางเหนียว ศาลเจ้าจุ้ยตุ่ยเต้าโบเก้ง ศาลเจ้าปุดจ้อ ศาลเจ้าสามกonge ศาลเจ้าแสงธรรม ศาลเจ้าผ่อต๋องกั้ง ฯลฯ
- พญามังกรทะเลย้ายหลังอ่อง ณ สวนเฉลิมพระเกียรติ 72 พรรษา มหาราชินี
- พิพิธภัณฑ์ภูเก็ตไทยหัว
- ศูนย์ศึกษาป่าชายเลน สะพานหิน

การอุตสาหกรรม

ลักษณะการประกอบอุตสาหกรรมในท้องถิ่นมี 2 ประเภท คือ อุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดเล็ก มีโรงงานในพื้นที่ 48 โรงงาน

แรงงาน

แรงงานในเขตเทศบาลนครภูเก็ต ส่วนใหญ่จะเป็นแรงงานจากประเทศพม่า แรงงานที่มาจากต่างจังหวัด ซึ่งเป็นแรงงานที่มีค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำตามกฎหมายแรงงาน และแรงงานจากประชากรในพื้นที่

7. เศรษฐกิจพอเพียงท้องถิ่น (ด้านการเกษตรและแหล่งน้ำ)

7.1 ข้อมูลพื้นฐานของหมู่บ้านหรือชุมชน

ชื่อชุมชน	ที่ตั้ง	การครอบครอง	กรรมสิทธิ์	ประชากร	ครัวเรือน	อายุชุมชน (ปี)
ตำบลตลาดใหญ่						
1. หลังหอประชุม	ถ.สุรินทร์	เช่าที่ + เช่าบ้าน	ที่ราชพัสดุ	1,444	177	24
2. หลังศาลากลาง	ถ.สุรินทร์	เช่าที่ + เช่าบ้าน	ที่ราชพัสดุ	1,142	139	26
3. โกมารภักจ์	ถ.โกมารภักจ์	เช่าที่ + เช่าบ้าน	เทศบาล	906	95	25
4. 40 ห้อง	ถ.กระ	เช่าที่ + เช่าบ้าน	เทศบาล	475	65	26
5. ซอยตันโพธิ์	ถ.ภูเก็ต	เช่าที่ + เช่าบ้าน	ที่ราชพัสดุ	1,315	180	24
6. ซอยกอไม้	ถ.ภูเก็ต	เช่าที่ + เช่าบ้าน	เทศบาล	535	69	24
7. แสนสุข	ถ.ภูเก็ต	เช่าที่ + เช่าบ้าน	เทศบาล	363	40	24
8. ร่วมน้ำใจ	ถ.อนุภาษ ภูเก็ตการ	เช่าที่ + เช่าบ้าน	อบจ./เอกชน	1,186	148	26
9. สะพานร่วมพุดผล 1	ถ.อนุภาษ ภูเก็ตการ	เช่าที่ + เช่าบ้าน	อบจ.	1,644	264	26
10. สะพานร่วมพุดผล 2	ถ.อนุภาษ ภูเก็ตการ	เช่าที่ + เช่าบ้าน	อบจ.	1,256	172	25
11. ถนนหลวงพ่อ	ถ.หลวงพ่อ	เช่าที่ + เช่าบ้าน	เทศบาล	407	41	17
12. สุทัศน์ซอย 2	ถ.สุทัศน์	เช่าที่ + เช่าบ้าน	เอกชน	1,135	272	17
13. ชุมชน่านรหัส	ถ.อนุภาษ ภูเก็ตการ	เช่าที่ + เช่าบ้าน	เอกชน	428	136	15
14. สามัคคีสามกอง	ถ.หงษ์หยก อุทิศ	เช่าที่ + เช่าบ้าน	เอกชน	3,448	924	14
15. Old Phuket Town	ถ.กลาง/ ซอยรมณีย์	เช่าที่ + เช่าบ้าน	เอกชน	964	241	7
ตำบลตลาดเหนือ						
16. 131	ถ.ปฏิพัทธ์	เช่าที่ + เช่าบ้าน	เอกชน	202	51	24
17. อ่าวเกใน	ถ.ตะกั่วป่า	เช่าที่ + เช่าบ้าน	เอกชน	438	97	15
18. ซีเต็กข้า	ถ.วิชิต สงคราม	เช่าที่ + เช่าบ้าน	เอกชน	740	218	11
19. ซีเต็กคำ 1	ถ.วิชิต สงคราม	เช่าที่ + เช่าบ้าน	เอกชน	682	201	1
20. ซีเต็กคำ 2	ถ.วิชิต สงคราม	เช่าที่ + เช่าบ้าน	เอกชน	710	209	1
21. ซีเต็กคำ 3	ถ.วิชิตสงคราม	เช่าที่ + เช่าบ้าน	เอกชน	357	105	1

(ข้อมูล ณ เดือน สิงหาคม 2559)

ลักษณะของชุมชน

สภาพโดยทั่วไปของชุมชนเป็นพื้นที่เป็นที่ราบ ในพื้นที่ 12.562 ตารางกิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่ 2 ตำบล คือ ตำบลตลาดเหนือและตำบลตลาดใหญ่ ประชากรอาศัยอยู่กันหนาแน่น มีลักษณะเป็นชุมชนเมืองครอบคลุมทุกชุมชน เกิดการกระจุกตัวขึ้น ซึ่งเป็นแหล่งการขยายตัวทางเศรษฐกิจ สาธารณูปโภคที่ครบครัน ประชาชนส่วนใหญ่ในชุมชนประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป รองลงมาคืออาชีพค้าขาย

บทบาทของชุมชน

เทศบาลนครภูเก็ต มีการจัดตั้งชุมชนย่อย จำนวน 21 ชุมชน มีการเลือกตั้งคณะกรรมการโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชน มีการแต่งตั้งคณะกรรมการชุมชน มีการเลือกประธาน รองประธาน มีวาระการดำรงตำแหน่ง 2 ปี โดยอาศัยระเบียบเทศบาลว่าด้วยการกรรมการชุมชนย่อย พ.ศ.2554 เพื่อการบริหารจัดการกิจกรรมต่างๆของชุมชน

สภาพปัญหาโดยส่วนใหญ่ในชุมชน

1. ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
2. ปัญหายาเสพติด
3. พาหะนำโรค ยุง หนู แมลงสาป
4. ปัญหาน้ำท่วม
5. ไม่มีเงินทุนในการประกอบอาชีพ
6. คุ้ระบายน้ำอุดตัน ส่งกลิ่นเหม็น
7. น้ำประปาไม่สะอาด ไม่เพียงพอ
8. ภัยธรรมชาติ ก่อเหตุรำคาญ
9. อุบัติเหตุจากการจราจรในชุมชน
10. ถึงขยะในชุมชนไม่เพียงพอ
11. ขาดการมีส่วนร่วมในชุมชน
12. ไม่มีเลขที่บ้าน

7.2 ข้อมูลด้านการเกษตร

เทศบาลนครภูเก็ตไม่มีพื้นที่เกษตร

7.3 ข้อมูลด้านแหล่งน้ำทางการเกษตร

เทศบาลนครภูเก็ตไม่มีพื้นที่เกษตร

7.4 ข้อมูลด้านแหล่งน้ำกิน น้ำใช้ (หรือน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค)

เทศบาลนครภูเก็ตมีบ่อน้ำสาธารณะ จำนวน 7 บ่อ ได้แก่ บ่อน้ำสาธารณะถนนตะกั่วป่า บ่อน้ำสาธารณะถนนอำเภอ บ่อน้ำสาธารณะถนนนริศร บ่อน้ำสาธารณะถนนกระซอ 2 บ่อน้ำสาธารณะถนนเชิงคีรี บ่อน้ำสาธารณะถนนกระบี่ บ่อน้ำสาธารณะชุมชนหลังหอประชุม

ขุดน้ำสาธารณะประโยชน์ จำนวน 6 ขุด ได้แก่ ขุดน้ำสาธารณะไม้ปล้อง ขุดน้ำสาธารณะถนนกระ ขุดน้ำสาธารณะซอยพะเนียง ขุดน้ำสาธารณะ ซอยจันอัสสุข ขุดน้ำสาธารณะซอยกอไผ่ และขุดน้ำสาธารณะซอยแสนสุข

8. ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

8.1 การนับถือศาสนา

ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธร้อยละ 75 นับถือศาสนาอิสลามร้อยละ 20 นับถือศาสนาคริสต์ร้อยละ 4 นอกนั้นนับถือศาสนาอื่นๆ เช่น ศาสนาซิกข์ ศาสนาฮินดู ร้อยละ 1 และจำนวนสถาบันทางศาสนาในเขตเทศบาล คือ วัดพุทธ 7 แห่ง มัสยิด 2 แห่ง และโบสถ์คริสต์ 3 แห่ง วัดซิกข์ 1 แห่ง วัดฮินดู 1 แห่ง

8.2 งานประเพณีและงานประจำปี

ประเพณีถือศีลกินผัก

ประเพณีกินผัก ชาวจีนที่อยู่ในจังหวัดภูเก็ตเรียกกันว่า “เจี๊ยะฉ่าย” เป็นลัทธิเต๋าซึ่งนับถือบูชาเซียน เทวดา เทพเจ้า วีรบุรุษ เป็นประเพณีที่คนจีนนับถือมาช้านาน โดยเฉพาะคนจีนฮกเกี้ยน คำว่า “เจี๊ยะฉ่าย”(กินผัก) เป็นภาษาท้องถิ่น วันประกอบพิธีตรงกับวันขึ้น 1 ค่ำ ถึง 9 ค่ำ (เก้าโง้ยโง้ยฮิดถึงโง้ยเก๊า) ตามปฏิทินจีนของทุกๆ ปี โดยเริ่มขึ้นเป็นครั้งแรกที่หมู่บ้าน ไหล่ (ในท) ตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา (ในสมัยรัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช) ตั้งแต่ พ.ศ.2368 เพื่อเป็นการถือศีล ปฏิบัติธรรม ชำระร่างกาย และจิตใจให้สะอาดบริสุทธิ์ ในช่วง 9 วัน 9 คืน จะมีพิธีกรรมต่างๆ เช่น พิธียกเสา ‘ไก่อั้ง’ , พิธีแห่เอี้ยวเก้ง (พระรอบเมือง) พิธีโยกไห้ย (ลุยไฟ), พิธีเกี้ยวห่าน (สะเดาะเคราะห์), พิธีส่งพระ เป็นต้น

ประเพณีพ้อต่อ

เป็นประเพณีของชาวภูเก็ตที่มีเชื้อสายจีน โดยในช่วงเดือน 7 ของจีน หรือเดือน 9 ของไทย จะมีพิธีไหว้บรรพบุรุษด้วยเครื่องเซ่นต่างๆและมีขนมชนิดหนึ่งทำด้วยแป้ง เป็นรูปเต่าขนาดใหญ่ บ้างเล็กบ้าง ทาสีแดง ซึ่งคนจีนเชื่อว่าเต่าเป็นสัตว์ที่มีอายุยืน ดังนั้น การไหว้ด้วยขนมรูปเต่าจึงเป็นการต่ออายุให้ตนเองและถือเป็นกุศลที่ยิ่งใหญ่

ประเพณีไหว้เทวดา (ป้ายที่กั๊ง)

เป็นการบูชาเทพเจ้าบนสวรรค์ เพื่อให้เทวดาปกป้องคุ้มครองมนุษย์ให้อยู่เย็นเป็นสุข มักจัดขึ้นในช่วงวันตรุษจีน หรือในวันขึ้น 9 ค่ำ เดือน 1 เป็นอีกประเพณีที่ชาวไทยเชื้อสายจีนในภูเก็ตยึดมั่นปฏิบัติตลอดมา

ประเพณีไหว้พระจันทร์

ประเพณีไหว้พระจันทร์ เป็นประเพณีโบราณชาวจีนภูเก็ตที่ได้รับการปฏิบัติสืบทอดกันมานานนับร้อยปี ในสมัยอดีตได้กำหนดให้มีการไหว้พระจันทร์ในวันที่พระจันทร์ส่องสว่างสวยงามที่สุดในรอบปี ซึ่งจะตรงกับวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 8 การไหว้พระจันทร์เป็นการนำของมงคลต่างๆ มาจัดเป็นของไหว้ อาทิ ผลไม้ ถั้ว เผือก แห้ว และสิ่งที่ขาดไม่ได้ในการไหว้พระจันทร์ คือ “ขนมไหว้พระจันทร์” หรือ “ขนมแห่งความกลมเกลียว” นับเป็นโอกาสที่สมาชิกในครอบครัวจะได้กลับมาอยู่พร้อมหน้ากัน เมื่อการทำพิธีไหว้พระจันทร์จบลง ทุกคนคนในบ้านก็จะแบ่งขนมกันกินจึงถือได้ว่า ขนมไหว้พระจันทร์ คือ สัญลักษณ์ที่แสดงถึงความสามัคคีของคนในครอบครัว

เทศกาลตรุษจีน - ย้อนอดีตเมืองภูเก็ต

เป็นประเพณีที่จัดขึ้นในช่วงวันตรุษจีน โดยมีกำหนดการจัดงาน 3 วัน โดยให้วันที่ 3 ของการจัดงานตรงกับวันไหว้เทวดา (เดือน 1 ขึ้น 9 ค่ำ) ตามปฏิทินจันทรคติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการกระตุ้นจิตสำนึกในการอนุรักษ์อาคารเก่ารูปแบบ ชิโน-โปรตุกีส วัฒนธรรมการแต่งกายชุดพื้นเมือง อาหารพื้นเมือง ภูเก็ต วิถีชีวิตความเป็นอยู่ในอดีตของคนไทยเชื้อสายจีน และเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวในเขตเมือง

เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ที่เข้ามาท่องเที่ยวในช่วงเทศกาลตรุษจีน และเป็นเทศกาลที่อยู่ในปฏิทินการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ประเพณีถือศีลอด (มุสลิม)

ในรอบปีหนึ่งๆ มุสลิมทุกคนทั้งชายหญิง ทุกฐานะ จะต้องถือศีลอดคนละ 1 เดือน ในเดือนที่ 9 ของฮิจเราะห์ศักราช ซึ่งเรียกว่าเดือนรอมฎอน แต่เนื่องจากปฏิทินอิสลาม นับตามจันทร์ครี ฉะนั้นเดือนรอมฎอนของมุสลิมทั่วโลกจะหมุนเวียนไปตามฤดูกาลต่างๆ ตลอดเวลา สำหรับเทศบาลนครภูเก็ตได้ให้การสนับสนุนวัสดุในการประกอบอาหารให้แก่ชาวมุสลิมในเขตเทศบาล โดยมอบอาหารผ่านมัสยิด 3 แห่งในเขตเทศบาล ทุกปีในเดือนรอมฎอน

8.3 ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือภูมิปัญญาชาวบ้าน หมายถึง ความรู้ของชาวบ้านในท้องถิ่น ซึ่งได้มาจากประสบการณ์ และความเฉลียวฉลาดของชาวบ้าน รวมทั้งความรู้ที่สั่งสมมาแต่บรรพบุรุษ สืบทอดจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่งระหว่างที่สืบทอดมีการปรับ ประยุกต์และเปลี่ยนแปลง จนอาจเกิดเป็นความรู้ใหม่ตามสภาพการณ์ทางสังคมวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม

ภูมิปัญญาเป็นความรู้ที่ประกอบไปด้วยคุณธรรมซึ่งสอดคล้องกับวิถีชีวิตดั้งเดิมของชาวบ้านในวิถีดั้งเดิมนั้น ชีวิตของชาวบ้านไม่ได้แบ่งแยกเป็นส่วนๆ หากแต่ทุกอย่างมีความสัมพันธ์กัน การทำมาหากิน การอยู่ร่วมกันในชุมชน การปฏิบัติศาสนา พิธีกรรมและประเพณี ความรู้เป็นคุณธรรมเมื่อผู้คนใช้ความรู้นั้นเพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างคนกับคนคนกับธรรมชาติ และคนกับสิ่งเหนือธรรมชาติ

ความสัมพันธ์ที่ดีเป็นความสัมพันธ์ที่มีความสมดุล ที่เคารพกันและกัน ไม่ทำร้ายทำลายกัน ทำให้ทุกฝ่ายทุกส่วนอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติ ชุมชนดั้งเดิมจึงมีกฎเกณฑ์ของการอยู่ร่วมกัน มีคนเฒ่าคนแก่เป็นผู้นำ คอยให้คำแนะนำตักเตือน ตัดสิน และลงโทษหากมีการละเมิด ชาวบ้านเคารพธรรมชาติรอบตัว ดิน น้ำ ป่า เขา ข้าว แดด ลม ฝน โลก และจักรวาล ชาวบ้านเคารพผู้หลักผู้ใหญ่ พ่อแม่ ปู่ย่าตายาย ทั้งที่มีชีวิตอยู่และล่วงลับไปแล้ว

ตัวอย่างภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านศิลปการแสดงพื้นบ้าน เช่น การแสดงกลองล้อโก๊ะ (ล่อก่อ) ศาลเจ้าจุ้ยตุ่ย ภูมิปัญญาทางด้านอาหารพื้นบ้าน เช่น หมี่ฮกเกี้ยน ขนมเต้าส้อมบุญธรรม ขนมอาโป่ง เป็นต้น

ภาษาถิ่นของจังหวัดภูเก็ต เป็นภาษาไทยถิ่นใต้ ที่ไม่เหมือนถิ่นอื่นในภาคใต้ โดยจะมีสำเนียงภาษาจีนฮกเกี้ยน และภาษามลายูปนอยู่มาก ดังนั้นภาษาถิ่นภูเก็ตจึงมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว พบได้เฉพาะแถบภูเก็ตและพังงา เท่านั้น ในอดีตนั้นชาวพื้นเมืองที่อาศัยอยู่ในภูเก็ตนั่น ส่วนใหญ่ล้วนเป็นชาวจีนอพยพมาจากมณฑลฮกเกี้ยน เมื่อเข้ามาอาศัยอยู่ในภูเก็ตแล้ว ก็ได้นำเอาวัฒนธรรมต่างๆ มากมายเข้ามาใช้หนึ่งในนั้นก็คือ ภาษา ซึ่งในยุคแรก ๆ นั้นได้ติดต่อสื่อสารกันด้วยภาษาจีนฮกเกี้ยน ต่อมามีการค้าขายมากขึ้น ต้องติดต่อกับต่างชาติมากขึ้น ชาวจีนฮกเกี้ยนบางส่วนก็ไปมาหาสู่กับป็นัง มาเลเซียบ้าง มีการค้าขายแร่ดีบุกต่างๆมากขึ้น ทำให้ภาษามลายูหรือภาษามาเลย์ เริ่มเข้ามาผสมปนเข้าด้วยกันกับภาษาฮกเกี้ยน ทำให้เกิดเป็นภาษาที่ผสมสำเนียงเข้าด้วยกัน เป็นภาษาที่ใช้กันอย่างแพร่หลายในภูเก็ตและใกล้เคียง ภาษาฮกเกี้ยนในภูเก็ตนั่น ปัจจุบันยังคงมีใช้อยู่เพียงแต่สำเนียงอาจจะเพี้ยนไปจากภาษาฮกเกี้ยนเดิมบ้าง เพื่อปรับให้เข้ากับการออกเสียงของคนภูเก็ต ซึ่งใกล้เคียงกับภาษาฮกเกี้ยนที่ใช้กันในป็นัง มาเลเซีย หรือสิงคโปร์ เนื่องจากมีการปรับเสียงให้เข้ากับสัทอักษรการออกเสียงของคนภูเก็ต บางคำในภาษาฮกเกี้ยนจึงไม่เหมือนกันภาษาฮกเกี้ยนแท้ของจีนแต่ก็ใกล้เคียง นอกจากนี้ยังพบว่าระบบไวยากรณ์ที่ใช้นั้น บ้างก็ยืมมาจากภาษาฮกเกี้ยนด้วย ภาษาภูเก็ตบ้างก็เรียก ภาษาบาบ๋า

8.4 สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก ได้แก่ น้ำพริกกุ้งเสียบ แกงไตปลา น้ำซุบคั่ว แกงไตปลาแห้ง เม็ดมะม่วงหิมพานต์ เต้าส้อ น้ามะม่วงหิมพานต์ ขนมจีนน้ำยา ฯลฯ

9. ทรัพยากรธรรมชาติ

9.1 น้ำ

9.1.1 คลอง คลองบางใหญ่เป็นคลองที่มีความยาว 20 กิโลเมตร อยู่ในเขตเทศบาล 8 กิโลเมตร และมีคลองแยกไปสู่คลองแสนสุข ความยาว 2 กิโลเมตร และมีคลองรับน้ำจากพื้นที่ฝั่งตะวันออก ผ่านชุมชน การเคหะและไหลลงสู่คลองท่าจีน ส่วนด้านทิศตะวันตก มีคลองท่าแครงรับน้ำจากถนนเจ้าฟ้าลงสู่ คลองบางใหญ่ บริเวณวิทยาลัยสารพัดช่างและยังมีคลองแช่แรด ซึ่งเป็นคลองขนาดเล็ก โดยไหลลงสู่ คลองท่าจีน

9.1.2 ชุมน้ำสาธารณะประโยชน์ ในเขตเทศบาลนครภูเก็ต มีจำนวน 6 ชุม ดังนี้ คือ

1. ชุมน้ำสาธารณะไม้ปล้อง
2. ชุมน้ำสาธารณะถนนกระ
3. ชุมน้ำสาธารณะซอยพะเนียง
4. ชุมน้ำสาธารณะซอยจันอัสสุข
5. ชุมน้ำสาธารณะซอยกอไผ่
6. ชุมน้ำสาธารณะซอยแสนสุข

9.2 ป่าไม้

ทรัพยากรป่า สวนสาธารณะ และที่พักผ่อน ในเขตเทศบาลนครภูเก็ตไม่มีพื้นที่ป่าธรรมชาติ มีเฉพาะป่าซึ่งอยู่นอกเขตบริเวณเขารัง เขาโต๊ะแซะ มีต้นไม้ขนาดใหญ่อยู่ในสวนสาธารณะและที่ดินเอกชน มีสวนสาธารณะในความรับผิดชอบ ประกอบด้วย

1) สวนสาธารณะเฉลิมพระเกียรติ (ร.9) ตั้งอยู่ระหว่างถนนเจ้าฟ้าและถนนเมืองหลัก PH-RB-3A เนื้อที่ประมาณ 350 ไร่ ในพื้นที่มีชุมชน 5 ชุม รอบพื้นที่มีคลองรับน้ำไหลลงสู่คลองท่าแครง ภายในสวนมีผู้ใช้เป็นพื้นที่ออกกำลังกาย และพักผ่อนหย่อนใจในยามเช้า และเย็นเป็นจำนวนมาก จากสภาพแวดล้อมของสวนยังต้องการปรับปรุงอีกมาก โดยเฉพาะในหน้าแล้งน้ำในขุมเน่าเหม็น ซึ่งต้องการรูปแบบการบำบัดน้ำเสียที่เหมาะสมกับที่พักผ่อนในอนาคต

2) สวนสาธารณะสะพานหิน เป็นแหลมอยู่ทางทิศใต้ของพื้นที่เทศบาล พื้นที่ประมาณ 207 ไร่ มีการใช้ที่ดินสำหรับเป็นพื้นที่นันทนาการ สวนสาธารณะ ศูนย์การศึกษา มีเวทีสำหรับการจัดงานตามเทศกาล ต่างๆ และมีร้านค้าอาหาร แผงลอย และล้อเข็นจอดขายอยู่ตามที่ต่างๆจำนวนมากสะพานหิน เป็นที่พักผ่อน ชายทะเลแห่งเดียวที่เทศบาลนครภูเก็ตรับผิดชอบ ซึ่งยังต้องการปรับปรุงให้เป็นพื้นที่ท่องเที่ยวในเมือง ทำเรือ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์พร้อมกิจกรรมและสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ

3) สวนสาธารณะเขารัง เป็นสวนที่อยู่บนเขาทางทิศเหนือของพื้นที่ มีเนื้อที่ประมาณ 25 ไร่ สภาพเป็นป่าที่เป็นธรรมชาติจัดให้เป็นจุดชมวิวซึ่งมองเห็นเมืองภูเก็ต อ่าวภูเก็ต อ่าวฉลองได้อย่างชัดเจน ทางขึ้นเริ่มจากสี่แยกถนนแม่หลวน-ปฎิพัทธ์ ซึ่งยังต้องการพัฒนาปรับปรุงทางขึ้นเขา และบำรุงรักษา สวนสาธารณะให้มีสภาพคงธรรมชาติไว้

4) **สวนสาธารณะ 72 พรรษา** เป็นสวนที่อยู่ส่วนกลางเมือง เนื้อที่ 9 ไร่ มีคลองบางใหญ่เลียบผ่าน ออกแบบเป็นที่จอดรถ ที่พักผ่อน สำหรับจัดงานต่าง ๆ

มาตรฐานพื้นที่สีเขียวสากล เท่ากับ 15 ตารางเมตร/คน

มาตรฐานพื้นที่สีเขียวเทศบาลนครภูเก็ต เท่ากับ 16 ตารางเมตร/คน

9.3 ภูเขา

พื้นที่อำเภอเมืองภูเก็ตมีพื้นที่เป็นภูเขา มีลักษณะซับซ้อนตลอมแนวจากทิศเหนือถึงทิศใต้ เทือกเขานี้เป็นส่วนหนึ่งของเทือกเขาตะนาวศรี มียอดเขาไม่เท่าสับสอง ยอดเขานาคเกิด มีที่ราบอยู่ทาง ตอนกลางและตะวันออกของเกาะ ลักษณะพื้นที่ทางตอนเหนือเป็นที่ราบสูง พื้นที่ชายฝั่งตะวันออกเป็นป่าชายเลน พื้นที่ฝั่งตะวันตกเป็นภูเขา และหาดทรายที่สวยงาม และเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัด

เขารัง เป็นเนินเขาอยู่ในตัวเมืองภูเก็ตทางด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือรถยนต์สามารถขึ้นไปถึง ยอดเขาตามถนน "คอซิมบี๊" สามารถเห็นทัศนียภาพของเกาะภูเก็ตได้ชัดเจน ยิ่งเป็นช่วงกลางคืนจะเห็นแสงไฟ จากตามบ้านเรือนงามระยิบระยับงามไปอีกแบบ และเขารังยังเป็นสวนสุขภาพและสวนสาธารณะไว้พักผ่อน หย่อนใจและชมทิวทัศน์

เขาโต๊ะแซะ มีความสูงกว่า 250 เมตรและตั้งอยู่กลางเมืองภูเก็ต เป็นภูเขาคู่บ้านคู่เมืองชาว ภูเก็ตมาเป็นระยะเวลายาวนาน ชาวท้องถิ่นนิยมออกกำลังกายโดยเดินขึ้นไปตามแนวลาดชันของเขาโต๊ะแซะ ส่วนกิจกรรมอื่นๆที่นิยมได้แก่ การขึ้นไปชมทิวทัศน์ของเมืองภูเก็ตบนจุดชมวิวซึ่งสามารถมองเห็นทัศนียภาพ ของตัวเมืองล้อมรอบด้วยทะเล

9.4 คุณภาพของทรัพยากรธรรมชาติ

ทรัพยากรธรรมชาติ มีความอุดมสมบูรณ์

10. อื่นๆ

สรุปผลการเก็บข้อมูลความเป็นขั้นพื้นฐาน (จปฐ.) ปี 2559

ตัวชี้วัด	จำนวน ที่สำรวจ (คน/ครอบครัว)	จำนวน ที่ไม่ผ่านเกณฑ์	
		จำนวน	ร้อยละ
หมวดที่ 1 สุขภาพดี (คนไทยมีสุขภาพและอนามัยดี) มี 7 ตัวชี้วัด			
เด็กแรกเกิดมีน้ำหนักไม่น้อยกว่า 2,500 กรัม	48	-	-
เด็กแรกเกิดถึง 12 ปี ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคครบตามตารางสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค	5,521	-	-
เด็กแรกเกิดได้กินนมแม่อย่างเดียวอย่างน้อย 6 เดือนแรกติดต่อกัน	47	-	-
ทุกคนในครัวเรือนกินอาหารถูกสุขลักษณะ ปลอดภัย และได้มาตรฐาน	13,236	31	0.23
คนในครัวเรือนมีการใช้ยาเพื่อบำบัด บรรเทาอาการเจ็บป่วยเบื้องต้นอย่างเหมาะสม	13,236	51	0.39
คนอายุ 35 ปีขึ้นไป ได้รับการตรวจสุขภาพประจำปีเพื่อคัดกรองความเสี่ยงต่อโรคฯ	22,428	35	0.16
คนอายุ 6 ปีขึ้นไป ออกกำลังกายอย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 30 นาที	39,473	79	0.20

ตัวชี้วัด	จำนวน ที่สำรวจ (คน/ครอบครัว)	จำนวน ที่ไม่ผ่านเกณฑ์	
		จำนวน	ร้อยละ
หมวดที่ 2 มีบ้านอาศัย (คนไทยมีบ้านอาศัยและสภาพแวดล้อมเหมาะสม) มี 8 ตัวชี้วัด			
ครัวเรือนมีความมั่นคงในที่อยู่อาศัย และบ้านมีสภาพคงทนถาวร	13,236	45	0.34
ครัวเรือนมีน้ำสะอาดสำหรับดื่มและบริโภคเพียงพอตลอดปี	13,236	19	0.14
ครัวเรือนมีน้ำใช้เพียงพอตลอดปี	13,236	24	0.18
ครัวเรือนมีการจัดบ้านเรือนเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด ถูกสุขลักษณะ	13,236	30	0.23
ครัวเรือนไม่ถูกรบกวนจากมลพิษ	13,236	95	0.72
ครัวเรือนมีการป้องกันอุบัติเหตุอย่างถูกต้อง	13,236	36	0.27
ครัวเรือนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	13,236	38	0.29
ครัวเรือนมีความอบอุ่น	13,236	27	0.20
หมวดที่ 3 ฝึกฝนการศึกษา (คนไทยมีการศึกษาที่เหมาะสม) มี 5 ตัวชี้วัด			
เด็กอายุ 3 - 5 ปี ได้รับการบริการเลี้ยงดูเตรียมความพร้อมก่อนวัยเรียน	1,099	-	-
เด็กอายุ 6 - 14 ปี ได้รับการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี	5,529	-	-
เด็กจบชั้น ม.3 ได้เรียนต่อชั้น ม.4 หรือเท่าเท่า	124	-	-
เด็กจบการศึกษาบังคับ 9 ปี ที่ไม่ได้เรียนต่อและยังไม่มีงานทำ ได้รับการฝึกอบรมด้านอาชีพ	-	-	-
คนอายุ 15 - 60 ปีเต็ม อ่าน เขียนภาษาไทย และคิดเลขอย่างง่ายได้	24,337	8	0.03
หมวดที่ 4 รายได้ก้าวหน้า (คนไทยมีงานทำและมีรายได้) มี 4 ตัวชี้วัด			
คนอายุ 15 – 60 ปีเต็ม มีอาชีพและมีรายได้	23,049	467	0.03
คนอายุมากกว่า 60 ปีเต็มขึ้นไป มีอาชีพและมีรายได้	4,774	81	2.03
คนในครัวเรือนมีรายได้เฉลี่ยไม่น้อยกว่าคนละ 30,000 บาทต่อปี	13,236	-	-
ครัวเรือนมีการเก็บออมเงิน	13,236	60	0.45
หมวดที่ 5 plugged ค่านิยมไทย (คนไทยประพฤติดีและมีคุณธรรม) มี 6 ตัวชี้วัด			
คนในครัวเรือนไม่ดื่มสุรา (ยกเว้นการดื่มเป็นครั้งคราว)	40,823	1,220	2.99
คนในครัวเรือนไม่สูบบุหรี่	40,823	490	1.20
คนอายุ 6 ปี ขึ้นไป ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง	39,473	42	0.11
คนสูงอายุ ได้รับการดูแลจากคนในครัวเรือน หมู่บ้าน/ชุมชน หรือภาครัฐ	5,794	-	-
คนพิการ ได้รับการดูแลจากคนในครัวเรือน หมู่บ้าน/ชุมชน หรือภาครัฐ	4	-	-
คนในครัวเรือนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของชุมชน	13,236	83	0.63